בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 55497-11-16 טולצ'ינסקי ואח' נ' מולד

לפני כבוד השופטת שרון הינדה

התובע: **תום יצחק**

נגד

הנתבע: **ניר מולד** ת.ז 22149199

פסק דין

1. לפני תביעה לפיצוי התובע בסך של 50,000 ש"ח, בגין פרסום שנעשה נגדו על ידי הנתבע, ברשת החברתית "פייסבוק" העולה בגדר לשון הרע.

רקע ועובדות שאינן שנויות במחלוקת:

2. בעקבות פרסום סרטון בפייסבוק בו נראים מספר נערים מתעללים בכלב, שיתף הנתבע את הסרטון ביום 24.4.15.

3. ביחד עם שיתוף הסרטון, הוסיף הנתבע מלל בזו הלשון:

"וזו הרשימה החלקית של הערסים המושתנים-חזור, האליטות החדשות- שהתעללו היום בכלב. יש להם כבר כיפה ותירוץ (היינו מסטולים מהתחת) ואתם מוזמנים להגיש נגדם תלונה. אני בטוח שהם ישבו במעצר לפחות חמש דקות"
דניאל אליזדה, אין ת"ז
תום יצחק, אין ת"ז
זו רשימה חלקית!!!
מאיר כורשידי, ת"ז – 208546978
רועי סרוד, - 20451458
אלון טולצ'ינסקי – 205882707
יאללה להפיץ חברים!!!!!!! לא מגיע להם אפילו לחיות!!!! להגיש תלונה במשטרה ולהפיץ בכל הכוח!!!!!".

4. התביעה הוגשה בראשית על ידי אלון טולצ'ינסקי והתובע, ומאוחר יותר נמחק אלון טולצ'ינסקי מהתביעה ונותר התובע.

טענות הצדדים:

טענות התובע:

5. הפרסום ברשת החברתית גרר תגובות ושיתופים רבים והגיע לידיעתם של אנשים רבים החברים ברשת החברתית ואף מחוצה לה.

6. בשל העובדה שהנתבע ציין את שמו של התובע בפרסום, הרי שבעקבות הפרסום קיבל התובע עשרות הודעות בפייסבוק הכוללות קללות וגידופים רבים.

7. התובע כלל לא נראה באותו סרטון ואינו מכיר את הנערים המופיעים בסרטון ואין לו כל קשר אליהם.

8. הנתבע התכוון להשפיל את התובע בציבור, לבזותו וללעוג לו בפני בני משפחה, בעלי מקצוע, מקום עבודה וכתוצאה מכך הוכפש שמו של התובע. לפיכך מהווה הפרסום לשון הרע כמשמעו בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק לשון הרע").

9. עוד טען התובע כי פניית הנתבע לחבריו לרשת החברתית להמשיך ולפרסם את הסרטון ואף להגיש תלונה במשטרה, מלמדת כי התכוון לפגוע בכבודו ובפרטיותו ואין כל הגנה לפרסום.

10. כן טען כי לא עומדת לנתבע הגנת תום הלב מאחר ויכול היה להבחין בקלות שהתובע אינו בסרטון מאחר ותמונתו מופיעה בחשבון ובדף הבית שלו בפייסבוק.

<u>טענות הנתבע:</u>

11. לטענת הנתבע האירוע בגינו הוגשה התביעה פורסם בריש גלי לאחר שהופץ בסרטון ברשת, בו נראה צעיר בשם מאיר כורשידי מתעלל בכלבה מבוגרת ועיוורת, כשלידו מספר צעירים שעודדו אותו להמשיך בהתעללות תוך שהם מתפקעים מצחוק לנוכח מסכנותה של הכלבה חסרת הישע.

12. אותו מאיר כורשידי הודה במעשה והתנצל פומבית ברשת על התנהגותו וטען שעשה זאת כשהיה שתוי.

13. הנתבע מודה ששיתף פוסט שלטענתו הוא לא כתב אלא עיתונאי בשם אסף ארמה, בעליו של דף הפייסבוק: "אסף ארמה – כתב שטח ים תיכוני".

14. לטענת הנתבע שיתוף הפוסט ברשת אינו מהווה לשון הרע ומכל מקום הוא חוסה תחת ההגנות המנויות בחוק לשון הרע.

15. עוד טען הנתבע כי לא ביצע זיהוי של הנוכחים בסרטון אלא שאב את המידע ממובילי דעה ברשתות החברתיות, אשר הצביעו על התובע כאחד המעורבים.

16. לטענת הנתבע, התובע לא פרסם מעולם הכחשה לפיה לא היה מעורב וזאת למרות שחלפה שנה וחצי מאותו אירוע.

17. הנתבע גם תמה על הגשת התביעה שנה וחצי לאחר האירוע בטענה שאם הדבר היה בנימי נפשו של התובע היה מבקש כבר אז ששמו לא ייקשר לאירוע. עוד תמה הנתבע מדוע הוגשה התביעה

נגדו ולא נגד מי שפרסם את הפוסט עם השמות. כן תמה הנתבע מדוע התובע קושר עצמו לאירוע שעה שמספר הזהות שלו אינו מפורסם והוא אינו היחיד בארץ שנושא שם זה.

18. באותו פרסום שבגינו הוגשה תביעה זו, אין אזכור של שמו של התובע אלא הוא מתייחס לנוכחים באירוע באופן כוללני שאינו מהווה לשון הרע.

19. לדידו של התובע מדובר בתביעה סחטנית של תובע נעדר שם טוב, עבריין העוסק בסחר בסמים שהוגשו נגדו כתבי אישום והוא מנסה להלך אימים על הנתבע בדרך של הגשת תביעה שאין מאחוריה דבר.

<u>דיון</u>:

20. אין חולק בין הצדדים כי הנתבע שיתף סרטון שהתפרסם ברשת החברתית "פייסבוק" ולצד שיתוף הסרטון הוסיף מלל מקורי משלו הקורא למופיעים בסרטון בשמות גנאי ומזמין הגשת תלונה נגדם.

21. המחלוקת בין הצדדים היא האם שיתוף הסרטון ברשת החברתית כפי ששיתף הנתבע מהווה פרסום העולה בגדר לשון הרע. אם כן - האם הנתבע חוסה תחת ההגנות הקיימות בחוק לשון הרע ואם לא – מהו היקף הפיצוי המגיע לתובע.

<u>היעדר יריבות:</u>

22. בטרם אבחן המחלוקת לגופה, אדרש לטענת הנתבע להיעדר יריבות עם התובע, מאחר ומספר הזהות שלו לא רשום בפוסט ששיתף ומתוך הנחה שקיימים אנשים נוספים בעלי אותו שם.

23. במסגרת עדותו התבקש התובע להצביע על פרסום מספר הזהות שלו והוא השיב שאינו רואה את מספר הזהות שלו אבל טען כי בכל הפוסטים רשום שמו והשם של חברו הטוב אלון טולצ'ינסקי וזה לא מקריות (בפרוטוקול עמ' 5 ש' 11-13).

עדותו של התובע כי שמו פורסם לצד שם חברו הטוב כך שהקישור ביניהם ברור ואף טענותיו בדבר תגובות שקיבל בעקבות הפרסום לא נסתרו. בנסיבות אלה, אני סבורה כי אדם סביר הקורא את שמו של התובע לצד שמו של חברו הטוב, היה מבין כי הפרסום מתייחס לתובע. אי לכך, העובדה כי מספר הזהות של התובע אינה מפורסמת בפוסט, אינה מפחיתה מאפקט הפוסט ומהיחס שגרר כלפי התובע באופן המקים לו יריבות עם הנתבע. יותר מכך אוסיף ואומר כי הטענה שייתכנו אנשים נוספים בעלי שם זהה גם היא אינה מאיינת את היריבות עם התובע. שכן, בהיעדר אפיון ספציפי המייחס את הפרסום לאדם ספציפי בעל תכונות מסוימות כגון מספר זהות, תמונה או כל פרט מזהה אחר, הרי כל אדם הנושא שם "גנרי", אשר רבים כמותו יכולים לשאת, חשוף לפגיעה כתוצאה מפרסום שמו, וככל שימצא עצמו נפגע מהפרסום, יוכל לתבוע את המפרסם.

24. הנתבע ביקש להיבנות גם מהעובדה כי התובע לא הגיש תביעה כנגד מפרסמים אחרים ותבע רק אותו כראיה להיעדר היריבות. איני מקבלת טענה זו. העובדה כי התובע בחר להגיש תביעה כנגד אחד ולא כנגד האחר אינה מייתרת התביעה שכן בהינתן כי יימצא שכל אחד מהמפרסמים פרסם פרסום העולה בגדר לשון הרע הרי שכנגד כל אחד מהם עומת לנתבע עילה עצמאית שאינה קשורה בעילת תביעה אחרת.

לפיכך טענת היעדר היריבות נדחית.

<u>לשון הרע:</u>

25. בע"א 751/10 **פלוני נ' ד"ר אילנה דיין – אורבך**, [פורסם בנבו](8.2.2012), התווה בית המשפט תרשים זרימה על פיו תיבחן עוולת לשון הרע, כדלקמן:

> **תרשים הזרימה בתביעות לשון הרע הוא כלהלן: בשלב הראשון נבחנת השאלה אם הביטוי מהווה לשון הרע על פי אחת מארבע החלופות בהגדרה <u>שבסעיף 1</u> לחוק, והאם מתקיים יסוד הפרסום כמשמעותו <u>בסעיף 2</u> לחוק. רק אם התשובה חיובית עוברים לשלב הבא ובוחנים אם הביטוי נהנה מאחת החסינויות המוחלטות (פרסומים מותרים) הקבועות <u>בסעיף 13</u> לחוק. אם נכנס הפרסום לד' אמות אחת החסינויות - דין התביעה להידחות. אם לא כן, אנו עוברים לשלב הבא ובוחנים אם הפרסום מוגן על פי אמת המידה הקבועה <u>בסעיף 14</u> לחוק על שתי רגליה - אמת בפרסום ועניין ציבורי. אם הפרסום אינו נהנה מהגנה זו, יש להמשיך ולבחון אם הפרסום מוגן בתום ליבו של המפרסם, בגדר אחת מהחלופות הקבועות <u>בסעיף 15</u> לחוק במשולב עם חזקות תום הלב <u>בסעיף 16</u>. היה ונתברר כי הפרסום אינו נהנה מהגנת <u>סעיף 14</u> או מהגנת <u>סעיף 15</u>, או-אז עוברים לשלב הרביעי של הסעדים...".**

<u>האם שיתוף הסרטון והוספת הכיתוב מהווה פרסום העולה בגדר לשון הרע?</u>

26. סעיף 1 לחוק לשון הרע קובע שפרסום הוא בגדר לשון הרע אם הוא עלול להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לבוז או ללעג, לבזותו או לפגוע במשרתו, משלח ידו או עסקו.

27. סעיף 2 לחוק לשון הרע קובע שפרסום יכול להיות בעל פה, בכתב, בדפוס לרבות ציור, דמות, תנועה או כל אמצעי אחר והוא נחשב כלשון הרע אם הפרסום היה מיועד להגיע לאנשים נוספים מלבד הנפגע.

<u>האם במקרה זה בוצע פרסום?</u>

28. אין חולק בין הצדדים כי הנתבע שיתף סרטון שהתפרסם ברשת החברתית פייסבוק, והוסיף אמירות מקוריות משלו.

29. נוסח הדברים שכתב הנתבע בצירוף לשיתוף הסרטון, המופנה אל ציבור הקוראים או החברים ברשת, המתמרץ אותם גם להתלונן למשטרה מוביל למסקנה כי המדובר בפרסום שנועד להגיע לאנשים נוספים מלבד הנתבע.

30. בפסק הדין בת"א (שלום ת"א) 19430-03-14 **נידיילי תקשורת בע"מ נ' יואל שאול** [פורסם בנבו] (4.8.2016) (להלן: "פס"ד נידלי"), מצא בית המשפט כי שיתוף או LIKE לפוסט אינם מהווים פרסום.

31. השאלה הנשאלת היא האם הוספת המלל המקורי משלו על ידי הנתבע יחד עם שיתוף הסרטון הופכת את הפעולה משיתוף לפרסום.

ברע"א 1688/18 **יגאל סרנה נ' בנימין נתניהו** [פורסם בנבו] (15.4.2018), בית המשפט הותיר את הסוגיות הנוגעות לפרסום בפייסבוק בצריך עיון משום שלא מצא עניין עקרוני במקרה שהיה בפניו כדי להידרש לשאלה אך הדגיש את ההבדל בין טוקבק, שיתוף או LIKE ליצירת התוכן עצמו שהוא מושא התגובות והבהיר שהטענה כי זירת הפייסבוק פטורה מתחולת איסור לשון הרע עד כדי חסינות לכל מפרסם ולכל פרסום היא גורפת ומרחיקת לכת.

32. לטעמי הוספת האמירות המקוריות של הנתבע בהתייחס לסרטון או לאנשים הנצפים בו, מעבירים את הפעולה ממצב של שיתוף למצב של יצירת תוכן. בנסיבות אלה אין המצב דומה לסיטואציה שתוארה בפסק דין נידלי, אלא יש להתייחס אל הנתבע כאל יוצר תוכן אשר גרר בעקבותיו תגובות בשונה משיתוף גרידא ועל כן המדובר בפרסום, אשר אינו חסין מתחולת איסור לשון הרע ואינו חוסה תחת המפרסם הראשון אלא יש להעמידו במבחנים האם הפרסום שלו עולה בגדר לשון הרע.

<u>האם הפרסום עולה בגדר לשון הרע?</u>

33. עוולת לשון הרע מגינה על קניינו של אדם בשמו הטוב ועל כן התובע אינו נדרש להוכיח יסוד נפשי או אשם מצד המפרסם ולצורך הטלת אחריות, לא משנה אם הפרסום נעשה בכוונת זדון או התרשלות. לפיכך המבחן שהציבה הפסיקה הוא מבחן אובייקטיבי, כיצד הבין מי שקרא את הדברים ומה המשמעות שקורא סביר היה מייחס למילים (ראו: ע"א 751/10 **פלוני נ' ד"ר אילנה דיין – אורבך**, [פורסם בנבו](8.2.2012); ע"א 740/86 **יגאל תומרקין נ' אליקים העצני**, פ"ד מג(2) 333; ע"א 4534/02 **רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ** פ"ד נח(3) 558; ע"א 723/74 **הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ**, פ"ד לא (2) 281; וראו גם:

ח.גנאים, מ. קרמניצר, ב.שנור, **לשון הרע הדין המצוי והרצוי** (המכון למחקרי חקיקה ולמשפט השוואתי ע"ש הרי ומיכל סאקר, (2005), 79-80).

34. אין צורך להרחיב בשאלה זו במקרה שלפניי נוכח הלשון הגסה והבוטה שנקט בה הנתבע. הגם שלטענתו הלשון הקשה נועדה להביע את שאט נפשו כחובב כלבים מההתנהגות בה חזה בסרטון, הרי שביחד עם הקריאה להתלונן כנגד התובע במשטרה, אין היא יכולה להתפרש אחרת מאשר התבטאות אשר נועדה להשפיל את הנתבע בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה לבוז או ללעג מצדם, ולבזותו בשל מעשים או התנהגות המיוחסת לו. היות התובע עבריין מורשע בתחום הסמים על פי הודאתו, כטענת הנתבע, אינה מייתרת את זכותו של התובע לשם טוב ואינה מתירה את דמו. על כן נתפס הפרסום שביצע הנתבע כלשון הרע.

<u>האם הנתבע נהנה מחסינות מכוח סעיף 13 לחוק?</u>

35. הנתבע לא טען ואף לא מצאתי ברשימת החסינויות הארוכה בסעיף 13 לחוק, חסינות המתאימה לסיטואציה שלפני ולפיכך אין הנתבע נהנה מחסינות. על כן אמשיך ואבדוק האם הנתבע נהנה מההגנות הקבועות בחוק.

<u>האם הנתבע חוסה תחת ההגנות הקבועות בחוק איסור לשון הרע?</u>

<u>הגנת אמת בפרסום:</u>

36. סעיף 14 לחוק קובע שני תנאים מצטברים על מנת שניתן יהיה ליהנות מהגנתו, האחד - שהדבר שפורסם היה אמת והשני - שהיה עניין ציבורי בפרסום.

ברע"א 6517/98 **נינה הופ** נ' **ידיעות תקשורת בע"מ**, [פורסם בנבו](6.12.98) מבהיר בית המשפט כי הנטל להוכיח את ההגנה בפרסום מוטל על הנתבע ואין חובה על התובע לנקוט בכתב התביעה שלו עמדה לגבי טענה זו של הנתבע.

בחינת אמיתות הפרסום והעניין הציבורי נעשית בנקודת הזמן של עשיית הפרסום, בדנ"א 7325/95 **ידיעות אחרונות בע"מ נ' יוסף קראוס**, פ"ד נב(3)1, קבע בית המשפט כי שאלת עמידתו של המפרסם בחובת אמיתות הפרסום והעניין הציבורי צריכה ויכולה להיבחן רק ביחס למועד הפרסום וכי פרסום פוגע שבמועד עשייתו הוא אמת ויש בו עניין לציבור, מפרסמו חף מעוולה ומעבירה.

37. בעדותו בבית המשפט טען הנתבע כי הסתמך על עיתונאי אשר האמין כי ביצע את כל הבדיקות הנדרשות בטרם פרסם את שמו של התובע וקישר אותו לפרשה. גם לו סברתי כי אכן התובע האמין שהעיתונאי עליו הסתמך ביצע את כל הבדיקות, הרי שמעבר לעדותו של הנתבע לא הובאה בפני כל ראיה המעידה כי אכן מי שהוא מגדיר כעיתונאי רשת הוא שקישר את התובע לאירוע ההתעללות בכלב. לפיכך לפני עדות יחידה של בעל דין אשר אין לה חיזוק בראיה ואין בידי טעם מיוחד לקבלה.

38. מעבר לטענה כי הסתמך על עיתונאי רשת, לא טען הנתבע כי עשה דבר וחצי דבר כדי לאמת את תוכן הדברים שפרסם.

39. משלא הוכחה אמיתות הפרסום ונוכח שני התנאים המצטברים שעל הנתבע להוכיח, הרי שהתייתר הצורך לבחון הוכחת קיומו של עניין הציבורי. מבלי שתהיה בדברי נקיטת עמדה המפחיתה מערכו הציבורי של השיח בנוגע להגנה על בעלי חיים, אציין כי הנתבע לא טען דבר בעניין זה מעבר לאהבתו הגדולה לבעלי חיים אשר היא כשלעצמה אינה מוכיחה עניין ציבורי.

40. לאור כל אלה אני סבורה כי הנתבע אינו חוסה תחת הגנת אמת בפרסום.

<u>הגנת תום הלב</u>

41. סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע מונה שורה ארוכה של מצבים בהם יחסה מפרסם תחת הגנת תום הלב אם הוכיח כי הפרסום נעשה במסגרת החלופות המנויות בסעיף.

42. סעיף 16 לחוק איסור לשון הרע מקים חזקה שפרסום נעשה בחוסר תום לב כנגד מי שפרסם דבר שלא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו או שהדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט אמצעים סבירים להיווכח אם הם אמת או לא, או שהוא התכוון לפגוע באמצעות הפרסום במידה גדולה מהשהייה סבירה להגנת הערכים המוגנים על ידי סעיף 15.

43. לא הוכח בפניי כי הדבר שפורסם לא היה אמת ועל כן אין רלבנטיות לשתי החלופות הראשונות. באשר לחלופה השלישית בסעיף 16, גם היא לא הוכחה בהיעדר ראיה לכוונה לפגוע במידה גדולה משהייתה סבירה. יחד עם זאת אומר כי צורת הביטוי המשתלחת והפוגענית בה נקט הנתבע אינה יכולה להתקבל כפרסום בתום לב.

44. משלא התקיימה אחת החזקות דלעיל, על הנתבע להוכיח כי פעל בתום לב בפרסום.

45. העובדה כי לא ביצע בדיקה לאמיתות התוכן מעידה לגבי תום לבו של התובע. גם הניסוח הבוטה והגס שיש בו אמירות מבישות, והתבטאות משתלחת, אינם מתיישבים עם פרסום בתום לב אשר נועד לקדם עניין חברתי בעל ערך. לא ניתן להתייחס לדברים על פי תכנם כהבעת דעה גם זאת נוכח צורת הביטוי הלא ראויה, אף לא בפלטפורמה של רשת חברתית כגון: פייסבוק. אוסיף ואומר כי גם לו סברתי כי הפרסום נעשה בתום לב הרי שהיה על הנתבע להוכיח כי הוא נעשה בגדר אחת מחלופות סעיף 15 וזאת לא נעשה.

46. אשר על כן הנתבע אינו חוסר תחת הגנת תום הלב.

<u>הסעדים:</u>

<u>האם התובע זכאי לפיצוי כספי ואם כן באיזה סכום?</u>

47. התביעה שלפני הוגשה על סך הפיצוי המקסימלי הקיים בחוק איסור לשון הרע ללא הוכחת נזק.

48. לטענת הנתבע מרגע שאלון טולצ'ינסקי נמחק מהתביעה יש להקטין את התביעה למחצית מסכומה. עוד טען הנתבע כי פעל בסערת רגשות נוכח היותו חובב בעלי חיים מושבע וכי התובע ישב בחיבוק ידיים במשך שנתיים ורק אז הגיש תביעה סלקטיבית תוך בחירה את מי לתבוע. כן טען כי התובע עבריין סמים מורשע על פי הודאתו.

49. מקרה בו נתבעים פיצויים כספיים יש צורך לאזן בין ההגנה על שמו הטוב של הנפגע לבין הצורך להגן על חופש הביטוי.

במקרה זה, לא אהבת בעלי החיים של הנתבע ולא עברו של התובע מצדיקים את אופן הביטוי המשתלח של הנתבע. גם אם הנתבע ביקש לשתף ולהתריע בפני מעשים בלתי נסבלים שהדעת אינה יכולה לשאת, אופן הביטוי המשתלח וחסר המעצורים המתייחס למגזרי אוכלוסייה תוך התבטאות קשה כגון "לא מגיע להם לחיות" הופך את השיח ברשת החברתית רווי יצרים, מתלהם ואלים באופן שיש להוקיע מהשיח הציבורי הלגיטימי.

הטענה כי התובע עבריין מורשע בתחום הסמים אינה מצדיקה שלילת פיצוי מהתובע יחד עם זאת אני סבורה כי לצד התוכן שפורסם, מהירות התפוצה והיקף התפוצה העצום בפרסום ברשת החברתית, יש לקחת בחשבון בקביעת סכום הפיצוי את העובדה כי התובע המתין תקופה ממושכת בטרם הגשת התביעה ולא פעל לניקוי שמו ברשת החברתית וכן את העובדה שהנתבע הסיר את הפרסום.

50. סיכומו של דבר, אני מקבלת את התביעה באופן חלקי ומחייבת את הנתבע לשלם לתובע פיצוי בסך של 7,000 ש"ח בצירוף אגרת בית משפט כפי ששולמה ושכר טרחת עורך דין בסך של 1,500 ש"ח.

המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, כ"ח אב תשע"ח, 09 אוגוסט 2018, בהעדר הצדדים.

שרון הינדה, שופטת